

Posamezne številke.
Navadne Din 1—
ob nedeljah Din 1-50.

TABOR* izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 12. uri v
datumom naslednjega dne ter stane
mesечно po pošti D 12-50, za ino-
vestitvo D 20-50, dostavljen na dom
D 14—, na izkaznico D 12-50.
Izsesti po dogovoru.

Naročila se pri upravi "TABORA",
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Poštšina plačana v gotovini.

TABOR

Knjižnica liceja

Ljubljane

Posamezne številke.
Navadne Din 1—
ob nedeljah Din 1-50.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru,
Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon intern. št. 278.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, priloge, dno. Tele-
fon št. 24. — SHS poštnoštekovni
številni št. 11787.

Na naročila brez denarja se ne
sprejema. — Rokopis se ne vrača.

Leto: IV.

Maribor, torek 4. decembra 1923.

Številka: 274.

Proslava ujedinjenja.

Maribor, 2. dec.

Proslava praznika Ujedinjenja je bila skromnejša kot druga leta, vendar pa dostojna in patriotična. Navzlic slabemu vremenu je plapolala precejšnje število zastav. Ob 11. uri so se zaprle vse trgovine in v mestu je zavladalo praznično razpoloženje. V stolni cerkvi je opravil g. knezoškof dr. Andrej Karlin ob asistenci duhovščine slovesni »Te Deum laudamus«. Obredu so prisostvovali kakor vsako leto zastopniki oblasti, uradov in mnogo državnega uradništva ter polnoštevilni častniški zbor. — Pred cerkvijo je stala četa gojencev podoficirske šole z vojaško godbo. Vojaške defilacije letos ni bilo. — Ob 12. uri se je vršila proslava v protestantski Kristusovi cerkvi. Udeležilo se je je nekoliko zastopnikov državnih uradov in vojske. G. župnik Baron se je v lepem nagovoru spominjal pomena, ki ga ima ta državni praznik, nakar se je na orgljah intonirala državna himna.

V Narodnem domu se je vršila ob 11. uri sokolska manifestacija za idejo Ujedinjenja, ki izraznih vzrokov ni bila tako častna kot je bilo pričakovati. Manifestacija je otvoril starosta Mariborskega Sokola g. dr. Boštjančič, nakar je povzel besedo slavnostni govornik g. dr. Maks Kovačič. V lepem, jedrnatem govoru je klical v spomin velike dogodke, ki so se vršili pred nekaj leti in v katerih je bilo našemu narodu za biti ali ne biti. Govornik je podal kratko zgodovino ujedinjenja, kakor smo jo slišali že ob raznih prilikah, ki pa je vendar treba ponavljati, da ne postanemo objestni in da ne pozabimo, kaj smo si pridobili z osvobođenjem in ujedinjenjem. Koncu govora se je tudi spominjal neosvobođenih bratov, katerim bodi posvečena naša skrb in ki jim moramo pripravljati s pravim sokolskim delom veliko srečo Ujedinjenja. Po odobravanju, ki je sledilo govoru g. dr. Kovačiča, je bila manifestacija zaključena.

V Götzovi dvorani so slavile dne 1. decembra vse mariborske meščanske šole, z muzikalno prireditvijo, praznik državnega ujedinjenja. Doslej smo že imeli večkrat priliko, uveriti se, da se na mariborskih šolah z veliko vnemo deluje na polju muzikalne odgoje naše mladine. To je dokazal tudi tokratni popoldanski celokupni nastop. Poedini pevski zbori so pokazali lepo discipliniranost v nastopanju, nekateri uprav presenetljiv napredek v proizvajanju, kar je potrojil tudi malokratni živahni aplavz. Na vzporedu so menjavale pevske zborove točke poedinih šol instrumentalne točke deške meščanske šole, solo-petje, solo za vijolino, rajalni nastopi ter celokupni zbor vseh meščanskih šol s spremljevanjem orkestra. — Obisk pa bi bil lahko boljši in to glede

sedežev, kjer so zevale velike praznote. Že z ozirom na plemenit namen prireditve, kakor tudi z ozirom na proizvajalce, ki so imeli za seboj mnogo trudapolnega in požrtvovalnega dela. — H. D.

Narodno železničarsko glasbeno društvo »Drava« je priredilo 1. dec. zvečer v Narodnem domu lepo proslavo z mnogovrstnim koncertnim programom. — Občinstva se je zbralo lepo število. Proslava je bila dostojna narodnega praznika in moramo agilnemu društvu »Drava« samo izreči toplo zahvalo.

Celje, 3. decembra.

Narodni praznik, obletnico ujedinjenja troimenega naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev smo tudi v Celju svečano obhajali. Raz vsa državna in številna privatna poslopja so plapolale državne zastave. V farni cerkvi se je vršila ob 11. uri zahvalna maša, kateri so prisostvovali številni zastopniki vojaških in civilnih oblasti. Na vseh tukajšnjih šolah so se vršile interne prireditve za šolsko mladino. Orjuna je ob 11. uri sklicala v Narodnem domu slavnostno zborovanje, zvečer pa se je vršila velika ljudska veselica s petjem, deklamacijami in dramatičnimi prizori. Zlasti je ugajala alegorija ujedinjenja.

Zagreb, 3. dec.

Povodom praznika ujedinjenja se je brala slovesna služba božja ob navzočnosti civilnih in vojaških oblasti. Trgovine so bile dopoldne zaprte. Na vseničlišču je akademska mladina dan slovesno obhajala. V Peogradu, v Skoplju, Splitu, Novem Sadu in drugih mestih Jugoslavije ter v Parizu so bile prirejene povodom narodnega praznika velike slavnosti.

Praga, 3. decembra.

Tudi tu je bil praznovan jugoslovanski državni praznik. Slavila ga je jugoslov. kolonija v prostorih poslaništva, kjer je pooblaščen minister poslanik Ljuba Nešić priredil recepcijo. Včeraj se je vršila lepo uspela prireditev Jugoslov.-češkoslovaške Lige z govori, recitacijami in koncertnimi točkami. Nekateri praški dnevniki so objavili simpatično pisane članke o petletnici jugoslovanskega ujedinjenja. Senator Klobač je poslal jugoslov. poslaniku imenom češke socialistične stranke toplo pisano čestitko, ki v nji povdarja ozke vezi med obema državama in narodoma in obeta, da bo njegova stranka z vso vnemo podpirala misel bratskega sporazuma med Jugoslavlani in Čehoslovaki.

Tudi iz Ptuj, Blov. Bistrice, Slov. Gradca, Sv. Lenarta v Slov. gor. in iz drugih krajev prihajajo poročila o lepih proslavah, prirejenih na dan pete obletnice našega osvobođenja in ujedinjenja.

Vlada pristala na spremembo zakona o razvrstitvi uradništva.

Za draginjske doklade v dozdajnem obsegu vlada nima denarja. 100%no povzicanje prejemkov upokojencev. — Vlada izda nov protidraginjski zakon?

Beograd, 3. decembra. (Izv.) Po reteratu pravosodnega ministra je vlada pristala na spremembo zakona o razvrstitvi uradništva v smislu zahtev, ki so jih poslale posamezne organizacije. Organizacije pa so pred vsem zahtevale, naj se uradništvo puste draginjske doklade v dosedanjí višini ter naj se jim na ta račun izplača predjem v znesku

25% naknadnih pristojbin od 1. septembra dalje. Vlada je to zahtevo odklonila z motivacijo, da se bodo izplačali povziki šele s 1. januarjem. Za draginjske doklade v dosedanjí višini pa nima potrebnih kreditov. Kar se tiče gmožnega položaja upokojencev, je vlada pristala na to, da se jim povišajo vsi prejemki za 100%. V dosego faktičnega izboljša-

nja položaja državnega uradništva bo vlada izdelala novi zakon o pobijanju draginje, ker se dosedanjí ni obnesel in ni dosegel zaželenih uspehov. Pravosodni minister je dobil alog, da izdela osnutek novega zakona. Ker vlada ni

sprejela vseh zahtev uradništva (?!), pretresa centralni odbor državnih uradnikov vse naknadno dospelo vloge posameznih organizacij in bo na to predložil vladi vse zahteve uradništva.

Povodenjska katastrofa v severni Italiji.

Rim, 3. decembra. Katastrofalne povodnji v severni Italiji še niso pojenja. Dosedanje škodo cene na več milijard lir, zahtevale pa so tudi več sto človeških žrtev. Največja katastrofa se je zgodila včeraj pri Breschiji, kjer je ogromna povodenj predrla veliki nasip pri morju odnesla cele vasi. Vas Derro, ki je štela 500 prebivalcev, je bila s prebivalstvom vred docela uničena, le ka-

kih 5 vaščanov si je rešilo golo življenje. Takisto sta popolnoma uničeni vas Gandino s 300 in vas Corno s približno 1000 prebivalcev. V teh vaseh si je nekaj prebivalcev rešilo življenje, vendar pa jih je voda požrla več kot 600. Vse reke so poplavlile obale in razdrle mostove, ceste in železniške nasipe. Reševalna akcija je zelo otežkočena ker so prometna občila uničena.

Umor ali samomor 15letnega anarhista?

Pariz, 2. decembra. V pariških krogih je vzbudila veliko senzacijo vest, da je nenadoma izginil 15letni sin znane rojalističnega poslanca, voditelja »Action française« Leona Daudeta. Mladega Daudeta so našli mrtvega. Nekateri listi zatrjujejo, da je bil Philipp Daudet pristaš anarhistične struje, to-

rej največji očetov nasprotnik. Radi konfliktov z očetom je komaj 15letni »politik« storil samomor. Oče pa je izjavil v včerajšnji »Action française«, da je bil njegov sin umorjen. Razkritja, ki jih je dobila policija, so to potrdila.

Demarša Male antante proti povratku Zite.

Beograd, 3. decembra. (Izv.) Z ozirom na vesti o nameravanem povratku ekscesarice Zite in kronprinca Otona na Madžarsko, je naš zastopnik v Budim-

pešti skupno z ostalimi diplomatičnimi zastopniki držav male antante cesebnoprotistrali pri madžarski vladi.

PO KATASTROFALNI POPLAVI NA HRVATSKEM.

Zagreb, 3. decembra. (Izv.) iz raznih krajev Hrvatske in Bosne prihajajo vesti o povodnji. Zlasti Buna je na mnogih krajih stopila iz struge in poplavlila cele pokrajine. Slavonija doslej še ni bila poplavljen, bati pa se je katastrofe tekom nocojšnje noči, ker voda stalno narašča. Sava v svojem spodnjem teku še ni izstopila iz struge. V Zagrebu je narasla za 4.30 m. Ves južni del Zagreba je poplavljen. Več tisoč ljudi je brez strehe. Tekom današnjega dne je začela voda upadati.

ZOPET ROPARSKI NAPAD NA VLAK.

Beograd, 3. decembra. (Izv.) V soboto, 1. decembra so kačaki napadli na progi Gostivar-Tetovo, 7 km pred Gostivarjem večerni osebni vlak. Vse potnike, večinoma trgovce, vračajoče se s trga v Tetovur, so popolnoma izrpač. Govori se, da so nekoga častnika, ki je potoval z vlakom, odvedli v ujetništvo. Po uradni ugotovitvi so napadatelci odnesli za poldrugi milijon gotovine in raznega blaga.

Za interese francoskih delničarjev južne železnice.

Beograd, 3. dec. Francoska vlada je v svrhu zaštite interesov francoskih državljanov, ki posedujejo delnice Južne železnice, intervenirala pri naši vladi glede izplačila anuitet za oni del proge, ki je po rimski pogodbi pripadel naši državi.

Angloški kredit za ureditev nemške valute.

Berlin, 3. dec. Nemško-angleska pogajanja glede valutnega kredita potekajo prav ugodno. Pričakovati je, da bo dr. Stressemann jutri podal v državnem zboru podrobnejša pojasnila. Po zanesljivih vesteh gre za kredit v znesku 100 milijonov zlatih mark, ki bi ga dala Anglija za utrditev nemške valute.

Amerika še noče sodelovati v vprašanju reparacij.

London, Reuter javlja iz Haschingtona: Vlada je ponovno sporočila amerikalanskemu opazovalcu v reparacijski komisiji, da slejkoprej odklonja oficielno udeležbo pri vseh komisijah, ki se bavijo z reparacijskimi zadevami, da bi v danem slučaju bila volina, poslati neoficielnega zastopnika v komisijo s temeljitejšim programom in s širšimi pooblastili.

Nova nemška vlada zahteva pooblastilni zakon.

Berlin, 3. decembra. (Izv.) Vlada je na svoji včerajšnji seji izdelala vladno izjavo, ki jo bo podal državni kancelar na torkovi seji državnega zbora. — Vlada bo v glavnem zahtevala pooblastilni zakon, nanašajoč se zlasti na socialna in gospodarska vprašanja.

Poslanik Spalajković v Beogradu.

Beograd, 3. dec. (Izv.) V Beograd je došel včeraj naš pariški poslanik g. Spalajković. V poučenih krogih se zatrjuje, da je njegov prihod v zvezi s obiskom našega kralja v Parizu prihodnje spomlad. Včeraj je g. Spalajković posetil ministrskega predsednika Pašića in ministra zunanjih zadev, dr. Ninič.

Dr. Beneš na potu v Ženevo.

Praga, 2. dec. Minister za zunanje zadeve dr. Beneš odpotuje 7. tm. v Ženevo, kjer bo prisostvoval sejam Zveze narodov. Odtam pojde v Pariz.

BORZA.

Curih, 3. decembra. (Izv.) Sklep. Pariz 31.05, Beograd 6.475, London 24.93, Praga 16.70, Milan 24.87, Dunaj 0.0091, žig. K 0.0081, Newyork 573.25, Sofija 4.40, Budimpešta 0.0302.

Zagreb, 3. dec. Pariz 4.75—4.80, Curih 15.525—15.535, London 385—387, Praga 2.53—2.5925, Milan 3.835—3.85, Dunaj 0.1250—0.1260, Budimpešta 0.46—0.47, Newyork 88—88.75.

Politične vesti.

* Italijanska zbornica odobrila pogodbo z Avstrijo. Rimska zbornica je 30. nov. brez debate odobrila trgovinsko in plovno pogodbo, sklenjeno z Avstrijo, dne 29. aprila 1923.

* Francija želi nove pogodbe z Anglijo in Belgijo. Francosko časopisje soglasno izreka željo, da se sklene med Francijo, Anglijo in Belgijo nova obširna pogodba političnega in vojaškega značaja s tremi glavnimi točkami: 1. sporazum o skupnih korakih za zaščito skupnih gospodarskih interesov; 2. pogodba za sigurnost ozemlja, zlasti proti nemški nevarnosti; 3. sporazum za zaščito industrije in za priprave za vzpostavitev trgovskih odnošajev z Nemčijo.

* Novo vladno v Nemčiji je sestavil centuramaš dr. Marx, ki je drž. kancelar. IV vladni so 3 člani nemške ljudske stranke, 2 demokrata, poleg kancelarja še dva centuramaša, 1 bavarski demokrat in 1 član bavarske ljudske stranke.

* Nemški industrijalci in nemške reparacije. Glasom vesti iz Nemčije so nemški industrijalci zahtevali od vlade, da čim prej izposluje sklep zaveznikov o višini svote nemških reparacij. Izjavljajo, da bodo takoj položili četrtino svote v gotovini, brez zahteve na povnitev. Nemški industrijalci vernicejo v finančno moč Nemčije in trde, da bi se Nemčija opomogla v 2-3 letih, ako ji uspe reducirati vojni dolg.

Dnevna kronika.

ZA REVNO DECO OB MEJI!

V proslavo rojstva Nj. Vis. prestolonaslednika Petra I. priredi obmejna šola na Kapli božičnico z obdarovanjem revnih otrok obmejnega prebivalstva. Uspeh prireditve bi bil tukaj tik ob meji velike važnosti, ker s prireditvijo božičnice in obdarovanjem otrok utrdili bi si narodno zavednost njihovih starišev in obmejnega prebivalstva sploh. Na božičnico se pripravlja tudi onestrani meje »Schulvereine« in želeli je, da bi pri nas uspela nameravana prireditev čim bolj. Število obmejne, revne decu je veliko, zato prosi vodstvo šole usmiljena srca, da daruje po svoji možnosti bodisi v denarju, ali blagu. Obdarovanja mladina jim bode za najmanjši dar iz srca hvaležna! Prispevki naj se blagovolijo oddati v upravištvo »Tabor« do 7. decembra tl.

—□—

— Čitajte stepim! Vsem rednim članom našega društva, ki še niso vložili prošnje za božično podporo, naznanjamo, da je zadnji rok do 15. dec. tl. Na poznejše prošilce se ne bo mogoče več ozirati. Kdor ne navede zadnjega bivališča, se mu ne bo mogla poslati podpora. Toliko v vednost tovarišem. — Odbor Podpornega društva slepih v Ljubljani, Wolfova ul. 12.

— Povedenjska katastrofa je bila zlasti na Hrvaškem velika. V Zagrebu je zavlada med velikim delom prebivalstva silna beda, zakaj od 1. 1895 ni doživel Zagreb enake katastrofe. Uvedena je pomožna akcija, za one prebivalce, ki so najhujše prizadeti. Vse vasi južno Zagreba so bile pod vodo. Strašen pogled se je nudil človeku s savskega mostu pri Podsusedu: neizmerne množice vode so udarjale ob most, ki se je upiral divjim udarcem razdirajočega elementa. Uničena so mnoga krasna vrtnarska podjetja. V soboto so pričele vode padati. Tudi na Gorenjskem je poplava Save in drugih voda napravila ogromno škodo.

— Vlom v graščino Hrastovec. V noč od 28. na 29. novembra je bilo vlomljeno v graščino Hrastovec v Veliki. Tatovi so odnesli razno blago v skupni vrednosti 17.425 D. Zasedovanje je ostalo doslej brezuspešno.

— Pokrajinska zveza Saveza vinogradnikov za Slovenijo se je osnovala v nedeljo 2. tm. v Mariboru v Narodnem domu. Izvoljen je odbor, kateremu na čelu stoji g. vin. ravnatelj Puklavec. Obširno poročilo prinesemo v četrtkovni številki.

— Drago vedeževanje. Naše ženske, zlasti na deželi, se nikakor ne morejo odvaditi praznoverja. Posebno radi ima-

jo vedeževalke. Tako je tudi neko Ano B., posestnica v Teverah obiskala te dni neka ciganka in ji iz roke brala srečo in proročevala bodočnost. Lahkoverna Ana B. ji je tudi potožila svojo bolezen, za katero je ciganka takoj vedela zdravilo. Par očenašev in trikratni obhod hiše bi naj pomagal. Ko se je kmetica vrnila v kuhinjo, je ciganka že izginila. Z njo pa tudi razni predmeti in živeži v skupni vrednosti 2356 D. Kmetica je bila ozdravljena na duhu in telesu... Ciganka, ki zna tako dobro zdraviti in vedeževati, je mlada, bledega obraza, črnih las ter ima pri sebi dvojčka, stara krog 3 mesece. Spremlja jo mlad, majhen, dobro rejen mož z malimi, črnimi brkami. Opezarjamo vse lahkoverne čitateljice, naj jima ne nasedajo, ker so taka zdravila presneto draga.

— Podaljšanje delovnega časa v Poruhru. V svrhu olajšanja brezposelnosti v Poruhru je bil med delavskimi organizacijami iz Poruhru in delovnim ministrom sklenjen sporazum, ki gre za tem, da se z redno in čim cenejšo dobavo premoga za industrijske svrhe omogoči redno obratovanje industrijskih podjetij. Delavstvo v Poruhru je iz tega vzroka pristalo na to, da se delovni čas podaljša za eno uro.

— Značilna imena mest v Ameriki. Popis mest v Sev. Ameriki, ki ga je izdala poštna uprava Zedinjenih držav, izkazuje 18 Parizov, 18 Ženev, 17 Berlinov, 12 Moskev, 12 Dunajev, 2 Bruslja, 6 Pekingov, 22 Heureka, 18 Arkadij, 2 Utopiji.

Za obmejne šole.

Za božičnico pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu je izročila tverka Matija Obrar v Mariboru v našem uredništvu 100 D. — Hvala v imenu uboge obmejne decu!

Za božičnico ubogim otrokom šole Sv. Duh na Ostrem vrhu je poslal trgovec g. Drago Rosina zavoj galanterije, enako tudi tverka Gaspari & Faninger. Hvala in v posnemanje!

JDS.

Glavni odbor demokratske stranke je imel zadnje dni več sej, v katerih je vršil priprave za strankin kongres. Sprejel je načrt programa za kongres, na katerem bi se poročalo o notranjem in zunanjem političnem položaju, o samoupravah in dekoncentraciji, o dosedanjem delu stranke, o organizaciji in o novem strankinem statutu.

Na nedeljskem sestanku JDS v Rušah sta razpravljala predsednik obl. organizacije stranke g. dr. Lipold in obl. tajnik V. Spindler o političnem položaju in o organizacijskih vprašanjih. Nato se je razvila obsežna debata o razmerah v ruških tovarnah, zlasti v tovarni dušika. Izvolil se je pripravljajni odbor za ustanovitev krajevne organizacije JDS za Ruše in okolico; ta odbor ima nalogo, tekom meseca dni sklicati ustanovni občni zbor.

Shod zaupnikov JDS v Dravogradu v nedeljo 2. tm. je bil lepo obiskani iz prevaljskega in iz marenberškega okraja. Predsedoval je g. Grisogono. Predsednik obl. organizacije JDS je poročal o pol. položaju, naglašal potrebo skupnega nastopa naprednjakov in pozival somišljenike k organiziranemu delu. Obl. tajnik V. Spindler je razpravljajal o potrebi strankine organizacije za Dravograd in okolico predvsem z ozirom na važne lokalne gospodarske in politične potrebe. G. Grisogono je podal nekatere priporočbe, zlasti v zadevi obmejnih sejmov in obmejnega prometa ter v zadevi odškodnine onim, ki so utrpeli za časa koroških bojev težko škodo, pa je še niso dobili povrnjene. S soglasnim sklepom zaupnikov se je ustanovila za Dravograd-Mežo in okolico krajevna strankina organizacija ter se je izvolil odbor pod predsedstvom našega starega borca Iv. Verdника. Soglasno so bile tudi sprejete sledeče

rešolucije:

1. Zaupniki prevaljskega in marenberškega okraja, zbrani 2. dec. 1923 na shodu zaupnikov v Dravogradu, naprošajo vodstvo stranke, da na merodajnem mestu skuša izposlovati ugodno

rešitev prošnje občine Dravograd glede obmejnih sejmov;

2. naprošajo vodstvo stranke, naj skuša izposlovati na merodajnem mestu za naše gospodarsko težko prizadete trge in mesta primerne olajšave pri izdavanju potnih listov ter druge korake za povzdigo prometa ob meji;

3. zahtevamo, da se pri trgovskih pogajanjih z Avstrijo pritegnejo zlasti strokovnjaki, ki dobro poznajo naše obmejne razmere;

4. zahtevajo, da se škoda, nastala v naših krajih povodom koroških bojev l. 1919, nemudoma poplača, ker je to bilo že ponovno na merodajnih mestih obljubljeno in je dr. Brejčeva pokrajinska vlada klerikalnim škodovancem škodo na pristranski način že svoj čas izplačala.

Okrajni shod zaupnikov JDS v Šoštanju se vrši v soboto 8. dec. ob 10. uri dop. Na shod pride tudi g. dr. Žerjav.

Kultura in umetnost

x Časopis za zgodovino in narodopisje. »Zgodovinsko društvo v Mariboru«. Urejuje prof. Fr. Kovačič XIX. letnik, 1. snopič. Ravno kar je izšel 1. snopič novega letnika našega zaslužnega Časopisa, ki bo prihodnje leto slavil 20letnico izhajanja. Na uvodnem mestu prinaša V. Skrabarjevo »življenjsko sliko iz preteklega stoletja« o Ptujčanu Ferdinandu Raispu, ki je spisal več razprav iz zgodovine Ptujja in je bil v drugi polovici preteklega stoletja markantna ptujška osebnost. Vkljub nemški vzgoji je bil zaveden Slovenec. Umrli je l. 1898 kot vpo-kojeni oskrbnik ptujške grajščine. — Franc Kotnik (Ptuj) objavlja zanimivo razpravo, kako so se med slovensko ljudstvo zanesle legende o sv. Ožbaltu. Nato sledi dr. Kodričev prispevek k zgodovini naše reformacije in protireformacije. — V izveštjih sledita dr. P. Strmšekova članka »Topuz in buzdovan« in »Iz korespondence Jagić - Strekelj«. Fr. Kovačičeva zgodovinska zanimivost o mariborski umetniški obrti v Varaždinu ter literarno-historične drobtinice M. Štrekla in Fr. Kidriča. Pot rubriko slovstvo ocenjuje Janko Glaser zadnji snopič »Slovenskih narodnih pesmi« ter dr. Sarijeve ocene dveh ponografij o zgodovini keramike. — Časopis toplo priporočamo.

x France Veber: Problemi sodobne filozofije. Splošna knjižnica št. 9. Natisnila in založila Zvezna tiskarna in knjigar- na v Ljubljani 1923. 342 strani. Cena broš. 24 Din. vez. 30 Din. Pričujoči spis bi lahko imenovali avtorjevo apologijo filozofije, toliko z ozirom na filozofijo samo, kolikor z ozirom na njeni stik bodisi z drugimi vedami, bodisi z ostalimi vsakdanjim in nevsakdanjim življenjem. Kakor sam pravi, je namen knjige predvsem ta, podati tako enotno sliko sodobne filozofije, da bo čitatelj mogel spoznati njene glavne težnje in videti na njej to, kar je podirno in zrušeno, kakor tudi to, kar naj zopet na novo izpolni vse nastale praznine. Temu odgovarja tudi vnanja oblika spisa. Problem sledi problemu, najprej tako, kot ga pojmuje sodobna tradicija, potem pa tako, kot si je njega rešitev zamislil avtor sam. Z ozirom na glavni namen spisa se tudi nikjer ne spušča v velike podrobnosti, temveč skuša odkriti več ali manj načelne ali tipične strani vsakega vprašanja, posebno pa one, ki segajo preko mej znanosti tudi v temne globine ostalega sodobnega življenja, vsakdanjega in ne vsakdanjega. V zvezi s svojim glavnim namenom skuša avtor tem potom obenem ad oculos pokazati, kolik pomen gre prav v naši dobi filozofiji kot samoniklemu kulturnemu činitelju in kako malo je upravičeno nje pojmovanje s strani večine sodobnega omikanstva, katero uprav na tej točki lastne dobe ne umeva, temveč sledi slepo zastarelim nazorom druge polovice prejšnjega stoletja. Zato lahko knjigo toplo priporočamo vsakomu, ki mu je na tem, da prouči psihološko strukturo naše dobe tudi z onih platí, ki je nepremakljivo ločijo od nedavne preteklosti.

Spomnite se božičnic za ubogo obmejno decu!

Narodno gledališče.

REPERTOIRE:

Ponedeljek, 3. dec. »Rodoljubci«. C. Torek, 4. dec. »La Bohème«, B. (Gostovanje g. Skrivaniča, člana zagrebške opere.)

—□—

»La Bohème«. Jutri v torek se ponovno vprižori krasna Puccinijeva opera »La Bohème«. Predstava se vrši za ab. B. kjer je pa še nekaj lepih vrst parternih sedežev in lož na razpolago.

»Magdalena«. Drama pripravlja v režiji g. Koviča Thomov ljudsko igro v treh dej. »Magdalena«, ki se vprižori še tekom tega tedna.

Narodno gledališče na praznik ujedinjenja. Tudi naše Narodno gledališče je primerno proslavilo državni praznik. — Popoldansko predstavo je nadomestil nastop mladostne plesalke Rita-Rita, ki je ponovila ponedeljkov program. Gledališče je bilo natlačeno polno, kakor le ob redkih prilikah. Posebno številno je bila seveda zastopana mladina. Rita-Rita je tudi tokrat triumfirala. Njena skoraj še otroška pojava, fine kretnje, zdaj resna zdaj šaljiva mimika, — vse to je raznežilo celo tiste gldealce, ki še niso videli umetniškega baleta. Orkester pod vodstvom g. Herzoga je mnogo pripomogel k efektu. — Zvečer se je vršila slavnostna predstava na čast prazniku ujedinjenja. Menda je to vzrok, da ni bilo v gledališču onih, ki bi bili morali s svojo navzočnostjo dati predstavi slavnosten, prazničen značaj. »Hasanaginica«, ena najboljših srbohrvaških dram, je kakor nalašč za take prilike. Gledališče se je potrudilo, da jo je dalo v kar najbolj pristnem ambientu. Kakor v prošli sezoni, tako je tudi tokrat uspela režijsko in igralsko. Ga. Bukšekova je bila tudi tokrat na višku. Njena globoko dramatična igra je mnogo pripomogla k umevanju velike bolj ponosne kadune Hasanaginice. Tudi Grom je kot Hasanaga dosegel zadovoljivo višino. V ostalih vlogah je bila le ena izprememba: sužnjjo je tokrat igrala g. Jelenčeva. Gledališču je tedaj treba priznati, da je hotelo napraviti res slavnostni in jugoslovanski večer, in ju to tudi storilo. Žal da je občinstvo imelo druge namene. — Kot kronisti še beležimo, da je pred začetkom predstav igrala vojaška godba narodne himne, ki jih je občinstvo slušalo stoje.

O repriži opere »La Bohème« prinesemo jutri poročilo.

Sokolstvo.

o Mariborska Sokolska župa proslavi dne 8. tm. svojo desetletnico. To proslavo izvrši z delom, in sicer dopoldne v telovadnici tuk. moške meščanske šole s tekmo nižjih, srednjih in višjih oddelkov, zvečer ob 20. uri v Götzovi dvorani s slavnostno akademijo, z nastopi posameznih oddelkov raznih v župi včlanjenih društev ter slavnostnim nagovorom. Iz prijaznosti sodeluje na akademiji tudi g. Mezegečeva. Po akademiji se vrši v Grajski kleti komerz ozir. bratski sestanek vseh udeležencev.

o Mariborska Sokolska župa pozivlja vse tekmovalce in sodelujoče na akademiji, da pridejo koj po prihodni vlaka v telovadnico meščanske šole (Krekova ulica). Obleka civilna s sokolskim znakom. — Zdravo!

Sport.

ISSK Maribor pozivlja vse svoje igralce na sestanek v soboto (praznik) dne 8. decembra tl. ob 10. uri dopoldne v zadnji sobi hotela »pri zamorcu«. Vsi, kateri še niso oddali slik, imajo iste dne prinesiti s seboj. Sestanka se naj udeležijo tudi vsi na novo prijavljeni igralci. Udeležba obvezna!

Alpe Pija XI. Na čast sedajšnjemu papežu Piju XI, ki je bil v mladosti in še kot škof strasten alpinist in je napisal o alpinistiki tudi strokovno knjigo, je italijanski alpski klub imenoval skupino v italijanskih Alpah z imenom »Alpe Pija XI«.

—□—

Mariborske vesti.

Maribor 3. decembra 1923.

Zimska cvetlična razstava.

Kakor lani, tako je tudi letos priredila vrtnarska družba Džamonja in drugovi zimsko cvetlično razstavo. Razstava je vrgla zadovoljiv prispevek akciji Splošnega ženskega društva za Otroško bolnico. Tako so bili z razstavo združeni dobrodelnostni, estetični in gospodarsko-trgovski interesi.

Z estetične strani je nudila razstava vsakemu prijatelju cvetlice obilo užitka. Kdor ljubi cvetke, njih raznovrstne oblike in boje, kdor ume pronikniti v nežne skrivnosti njihovega življenja, ta se je vzradostil ob pogledu na cele grede krizantem, ciklam, primul in drugih lepotic. Zunanaj — nad steklenimi cvetličnjaki — je ležalo sivo decembersko nebo; včasih je bil mrzel zimski dež, vzbujajoč neprijetne občutke. Tu, v topleni ozračju, nasičenem s svežim dihom zelenja, pa je vladala pomlad. Umetna pomlad —! Ta misel je malce motila ljubitelja cvetlic in zelenja. Saj je človeška iznajdljivost, pravzaprav človeški interes tista moč, ki daje cvetlicam kliti iz semena in cveteti, medtem ko njih sestrice na poljih in v vrtovih spavajo zimsko spanje. Z druge strani pa je človek tisti, ki te razkošne cvetlice — hčerke južne in vzhodne flore, hčerke daljnih ekzotičnih dežel — varuje pred mrzlo klimo severa.

Toda pustimo razglabljanje. Aranžma razstave je bil izveden okusno in dokaj ekonomično. Ob vhodu je bilo razstavljeno vrtnarsko orodje, ki ga ima trdka v zalogi, koj na to pa vzorec semen, ki jih trdka vzgaja v naši zemlji in pod milim nebom, hoteč tudi na tem važnem polju vrtnarstva izpodrinuti tujo konkurenco. Uspeh je zadovoljiv; semena po svoji kaljivosti in drugih bioloških pogojih prekašajo celo erfurtska.

Zatem nas je vodila pot mimo celega gozdiča kokosov, lovorjev in ankok, med katerimi so se ponosno šopirile bogate krizanteme raznih vrst in boj. V cvetličnjaku so vabile gledalčeve oči grede ciklam in nageljčkov, drugod zopet grede zelenega praprotja. Na častnem mestu so bile zbrane aristokratske kameleje v družbi nežnih primul; načelovala jim je kraljica Musa ensete. Lepo je bilo videti tudi palme in aurrekarije.

Razstava je pokazala, da se trdka vedno bolj razvija in izpopolnjuje. Za šavnost je to v toliko zanimivo, ker je videti, da so pri nas dani vsi pogoji za racionalno cvetličarstvo, semenarstvo in drevesničarstvo — panoge, ki so v drugih deželah neprimerno bolj razvite in ki so za naše gospodarstvo važnega pomena.

Obisk razstave je bil letos navzlic slabemu vremenu zelo poveljen, v primeri z lanskim znatno boljši. Odbor za zgradbo Otroške bolnice v Mariboru, čigar zastopnice oz. članice Slov. ženskega društva so sodelovale pri razstavi, je dobil čez 10.000 K.

—□—

m Smrtna kosa. V petek je umrl v Krčevini 85letni posestnik Jakob Kokol. Pogreb se je vršil danes popoldne na mestnem pokopališču v Pobrežju. Pokojnik je bolehal 10 let, prikoval na posteljo. N. p. v. m!

m Odhodnica, katero je priredil odbor glasb. društva »Drave« in odbor podružnice Udruženja jugoslov. nar. železničarjev svojemu podpredsedniku g. Lukačiču, ki je premeščen kot postajna načelnik v Kotoribo, v nedeljo 2. tm. v Narodnem domu, je pokazala priljubljenost tega agilnega narodnjaka v vseh mariborskih narodnih krogih. Ob zvokih »Drave« je potekla animirano do poznega večera.

m Predavanje Zgodovinskega društva. Opozorjamo, da bo danes v ponedeljek zvečer (ob 8. uri) predaval v mali kazinski dvorani g. prof. dr. Fran Kovačič. Predavanje se tiče velezanimive in važne strani naše zgodovine in ga bodo spremljale skioptične slike. Vstopnina je malenkostna.

m Protestni šod zoper davčna bremena je sklicala SKS na dan 1. decembra v Gambrinovi dvorani. Šoda se je

udeležilo krog 100 ljudi, večinoma iz okolice. Kot govorniki so nastopili posl. Pucelj, vrtnar Džamonja in bivši samostojni poslanec Urek, ki so slikali težka bremena, ki teže danes zlasti kmečke sloje. Poslanec Pucelj je podal poročilo o političnem položaju ter zlasti dobro naslikal hinavsko politiko klerikalcev, ki so s svojim podpiranjem radikalne vlade sokrivi teh bremen. Naglašal in dokazal je, da so bili ravno dr. Korošec in tovariši oni, ki so »prodali« avtonomijo Slovenije onemu Beogradu, nad katerega danes bljujejo ogenj in žveplo. Kot absolutni zmagalet pri volitvah v Sloveniji nosijo danes za vse to tudi vso odgovornost, katere se skušajo sedaj na vse mogoče načine otrestiti in vale vso krivdo na centralizem, katerega so prvi pomagali ustvarjati. G. Džamonja je v svojem govoru povdarjal, da je ravno praznik narodnega ujedinjenja naprimernejši, da vloži narod odločen protest ne zoper državo, ki jo vsi ljubimo, ampak proti njenim slabim gospodarjem, današnjemu režimu. G. Urek je v svojem govoru naglašal potrebo organizacije kmetov in obrtnikov. H koncu so bile sprejete resolucije, v katerih se zahteva izenačenje davkov, ukinitve nekaterih davčnih bremen, ki obstojajo samo za Slovenijo, dočim jih v drugih pokrajinah ne poznajo, ter čimprejšna ustanovitev samostojnih oblasti in razpis volitev v oblastne skupščine, da tako narod pride do samoodločbe, ki je zagarantirana v ustavi.

m Nadaljevanje XII. redne seje občinskega sveta mariborskega se vrši v torek, dne 4. decembra 1923 ob 19. uri v mestni posvetovalnici.

m Miklavžev večer Sokola v Mariboru se vrši dne 5. tm. v Narodnem domu. Začetek ob 20. uri. Ob pol 21. uri nastop Miklavža s spremstvom in razdelitev daril. Ob 22. uri začetek plesa. Darila se sprejemajo v sredo, 5. tm. od 16. do 19. ure v društveni sobi v Narodnem domu. Naslov mora biti jasen. Vsa darila se morajo po oddaji opremiti s sokolskim kolkom po 1 D. Vstopnina na Miklavžev večer 10 D za osebo, rodbine do 4 članov 25 D. Dvorane bodo zakurjene. Za jestvine in vino je poskrbljeno. Udeležite se v obilnem številu! Istega dne popoldne ob pol 16. uri nastop Miklavža za deco. Sprejem daril za deco pri hišniku v Nar. domu v poljubnem času. Kot vstopnina za dečjo prireditve se sprejemajo mali prostovoljni prispevki.

m Dar v proslavo Ujedinjenja. Glasbeni Matici je darovala gospa grofica Eleonora Ekonomo, hčerka pokojnega slov. slovstvenika dr. Karla Glaserja, 500 D v proslavo ujedinjenja. Za veliko-duši dar se ji odbor Matice iskreno zahvaljuje.

m Mestno kopališče. Občinstvo se opozarja, da ostane kopališče v soboto dne 8. decembra radi praznika zaprto. Radi tega bo tudi tekoči teden parna kopel v torek, sredo in petek za gospode, v četrtek pa za dame.

m Iz krogov invalidov smo prejeli: Bil sem reduciran kot drž. uslužbenec, dasi sem invalid, in živim v težavnih razmerah. Prosil sem pri podružnici Udruženja vojnih invalidov v Mariboru za podporo. Prošnja mi je bila odbita s sklicevanjem na čl. 14. zač. inv. zakona, češ da se brezobrestna posojila dovoljujejo samo invalidom-obrtnikom. To je seveda res, v kolikor se tiče državnih podpor, ne pa tudi glede podpor, ki jih daje organizacija. Vem pa, da se strani gerenta in sosveta dele baš te dui iz krajevne blagajne podpore onim članom, katere se hoče pridobiti, da bi na nedeljskem občnem zboru glasovali za sdajne gospodaje v podružnici. Značilno je vsekakor, da je vodstvo podružnice podeljeno bivšemu nemškemu buršaku, ki ima otroke z imeni Siegfried in Werner.

m Električni pisalni stroj v Mariboru. Kakor smo že poročali, razstavi trdka Ant. Rud. Legat, trgovina s pisalnimi stroji, tukaj, pisalni stroj z električnim pogonom v svojem zasebnem sredo dne 5. in četrtek dne 6. tm. od 9. uholišču, Maribor, Vrazova ul. 4. Zanimiv pisalni stroj se še lahko ogleda v do 12. ure dopoldan.

m Umetniški klub »Grohar« v Mariboru je sklenil v odborovi seji, da otvori začetkom decembra za svoje članstvo

prepotrebni večerni akt. Ker pa bo nekaj prostorov še nezasedenih, javi vodstvo vsem nečlanom, ki reflektirajo na pošet tega tečaja, da se oglasijo najpozneje do 5. decembra pismenim potom na naslov: Jos. Žagar, podpredsednik kluba »Grohar«, državna gimnazija.

m Surovost je glavna poteza klerikalnega časopisja in ni čuda, če se ljudstvo po čitanju take duševne hrane vedno bolj okužuje s to surovostjo. Za vzgled klerikalne časniške surovosti navajamo, da so v zadnji »Straži« gospodje časnikarski »kolegje« našega urednika Spindlerja zasmehljivo prekrstili v Švindlerja, da govore o »govorniški griži« in rabijo še razne druge skrajno surove izraze. Če gospodje pri »Straži« mislijo, da tako pisanje prizadeje le malo razburja, se zelo motijo in naj le, če jim je draog, nadaljujejo »v večjo čast in slavo božje«. Bralcem takega časopisja pa vočimo samo: dober tek!

m Tedenski izkaz o nalezljivih boleznih v mestnem okolišu mariborskem od 25. nov. do 1. dec.: Erisipel: ostali 3, novih 0, ostanje 3; škrlatinka: ostali 3, novi 3, ozdravljen 1, umrla 2, ostanje 3; difterija: ostali 4, nov 0, ozdravljen 0, ostanje 4; trahoma: ostal 1, nov 0, ozdravljen 0, ostanje 1; norice: nova 2, ostanje 2.

m Iz policijske kronike. Kokoši tat, ki je v zadnjih dneh ukradel po mestu več kokoši, je bil včeraj aretiran. Je to brezposelnaj vajenec Jurij E., doma iz Inomosta. Priznal je tudi, da je pred 14 dnevi ukradel voziček trgovca Vabiču na Aleksandrovi cesti. — Štefanu Mlakarju v Slovenji vasi je bil ukraden s pašnika prašiček, vreden 1750 D.

m Delo jim je hotel prihraniti; frančiškanom namreč, nek Jernej Š., doma iz Ljutomera. Pbral je denar iz vseh škrabie v frančiškanski cerkvi, bil pa je pri tem poslu zasačen ter izročen sodišču.

m Roko si je razrezal, ko je v prepiru s svojo ženo razbil doma neko šipo, Franc Aftlenc, steklar, stanujoč v Mlinški ulici. Rešilni oddelek mu je prožil prvo pomoč ter ga prepeljal v bolnico.

m S sekuro po glavi. Posestnik Ivan Dvoršak v Ješenci pri Mariboru s svojim tastom in taščo ni živel v največjem prijateljstvu. Često so se prepirali in v takih slučajih je tudi njegova žena prešla v nasprotni tabor. Minulo soboto je bil zopet hud dan. Iz prepira se je razvil pretep, v katerem je Dvoršak podlegel. Žena in tašča sta ga držali, tast pa je vzel sekuro in ga udaril po glavi, kakor mesar živinče. Prizadejal mu je težko rano. Rešilni oddelek, ki so ga poklicali na pomoč, mu je prožil prvo pomoč ter ga prepeljal v bolnico. Z zadevo se bavi sedaj sodišče.

m Tatvina na glav. kolektorju. Dne 29. nov. sta dva detektiva juž. žel. v kavarni Gajšek na Meljski cesti aretirala stara znanca in obiskovalca sodniških zaporov Ferdinand Grossa in Ferdinanda Mikša, poganjača živine v mestni klavnici, katera sta dne 25. nov. zvečer vlomila v železniški voz ter odnesla iz njega zaboj 30 kg zelo okusne Gavriločeve salame. Stolica sta dejanje začetkoma trdovratno tajila, šele ko so jima vse dokazali, sta priznala. Dve ukradene salame sta s svojimi ožjimi tovariši snedla, ostalo pa sta takoj prodala trgovki v Krčevini in sicer po 150 K za kg. Trgovka tudi ni hotela priznati kupčije. Še le pri hišni preiskavi so našli zraven drugega ukradenega in vtiho-tapljenega blaga tudi salame.

Film.

Poslednje gostovanje prosvetnega potovalnega kina »Globus« se vrši v torek 4. tm. kot specialna poučna predstava za šolsko mladino v I. Mariborsk. bioskopu ob pol 3. in pol 5. uri pop. Program obsega 16 zanimivih točk in je želeli, da bi se šole v velikem številu odzvale. Cene za obe predstavi po 2 D za mladino. Za ostalo občinstvo navadne cene.

Predstave prosvetnega potovalnega kina »Globus«, prirejane v petek in soboto za mladino v I. Marib. bioskopu, so bile razmeroma dobro obiskane. Kazale so se lepe poučne slike iz raznih panog človeškega znanja, krasne pokrajinske slike in druzo. Takšne poučne

predstave so vsekakor zelo na mestu in bi bilo le želeli, da bi bile za mladino večkrat, dočim je na drugi strani želeli, da bi se omejili obisk male dece pri drugih kino-predstavah, ki so mnogokrat vse druge prej nego primerne za mladino.

I. Mariborski bioskop. Od danes do četrta, dne 6. tm. se predvaja krasna drama v 5 dejanjih. »Njena preteklost«, v glavni vlogi Olaf Föns, ter 2-dejanska šaloigra »O, te ženske!«.

Objave.

§ Ustanovni zadržni zbor Kovaške obrtne zadruge v Mariboru. Oddelek ministrstva trgovine in industrije v Ljubljani je z odlokom z dne 17. tm. št. 6422 odobril pravila Kovaške obrtne zadruge v Mariboru. S tem je dovoljena ustanovitev te zadruge za ves mariborski politični okraj. Ustanovni zadržni zbor se vrši dne 9. decembra 1923 ob 9. uri dop. v dvorani hotela Halbwidi v Mariboru, Jurčičeva ulica št. 7. Dnevni red: 1. Poročilo o ustanovitvi zadruge. 2. Volitev zadržnega načelstva, računskih revizorjev, članov preizkuševalne komisije in eventualno še drugih zadržnih funkcionarjev. 3. Kreiranje zaupniških mest. 4. Pristop k zadržni zvezi in volitev delegatov. 5. Sklepanje o proračunu in kritju taistega. 6. Sistemiziranje pisarniškega pomožnega oboja. 7. Delitev premoženja z dosedajnimi zadržnimi. 8. Slučajnosti. Vsi kovaški obrtniki se pozivljajo, da se tega velepomembnega zborovanja točno in zanesljivo udeležijo. Pisarna posluje začasno v Mariboru, Ruška cesta 3. — Kovaška obrtna zadruga.

§ Sv. Miklavž pride v sredo dne 5. decembra 1923 z vsem svojim nebeškim in peklskim spremstvom točno ob 8. uri zvečer v Sokolski dom v Studeneli, kjer bo: 1. poslušal godbo, 2. gledal nastop naraščaja, 3. nastopil sam in obdaroval vsakega, za katerega mu bo kdo kaj izročil, 4. se zabaval pri pogrnenih mizah ob zvokih nalašč v ta namen pomnoženega koncertnega orkestra in to samo do 11. ure. Vstop imajo samo vabljeni odrasli prijatelji sv. Miklavža in studenskega Sokola in po njih vpeljeni gostje, ki so čistega jugoslovenskega srca in misli. Darila samo za odrasle obdarovance sprejema dne 3., 4. in 5. dec. zvečer od 6.—7. ure Miklavžev poverjenik v Sokolskem domu proti garancijskemu listku v vrednosti 2 Din. — Vsako darilo mora imeti razločen naslov, komur je namenjeno. Vstopnina prostovoljna.

Izpred sodišča.

Fantovska korajža.

V noči na 7. oktobra so kožuhali pri posestniku Matevžu Krajncu v Spodnjem Prebukovju, okraj Slovenska Bistrica, koruzo. To noč so prišli posestniški sinovi Leopold Ačko, Alojz Zigart, Franc Majal in Karol Strehar mimo Krajnceve hiše. Prvi trije so vstopili v hišo po tobak, Strehar pa je čakal zunaj. Ker jih dolgo ni bilo ven, je Strehar šel počasi naprej. Že pa sta prišla za njim Ačko in Zigart, ki sta bila opozorjena od Marije Steinbacherjeve, da jih hočejo posestniški sinovi Henrik in Avgust Krajnc, Jožef Jurič in Ivan Polegel, vsi iz Sp. Prebukovja, natepsti. Vsi štirje so se vsuli za njima. Strehar, ki je iz groženj posnel, da hočejo preteptati Leopolda Ačka, se je ustavil in svaril napadalce, naj mirujejo, saj jim vendar nikdo ni nič storil. Potegnil je žepni nožič v svojo obrambo, če bi bila potrebna. A komaj je to izgovoril, so ga začeli napadati obmetavati s kamenjem, nakar so ga pograbili in vrgli na tla. Na tleh ležečega so vsi štirje obdelovali z noži in latami tako, da je zadobil poleg več lahkih telesnih poškodb na glavi in nogah, ter hrbtu, tudi samo na sebi težko telesno poškodbo namreč prelom desne ključnice. Kdo izmed napadalcev mu je to težko telesno poškodbo prizadajal, se ni dalo dokazati. Obsojeni so bili vsi radi težke telesne poškodbe in sicer August Krajnc na 4, njegov brat Henrik na 3 mesece, Jurič in Polegel pa vsak na 6 tednov ječe.

Julijan Odpadnik.

Spisal D. S. Merežkovski.

Prevaja B. Borko.

PRVI DEL.

I.

Dvajset stadijev od Cezareje v Kapadociji, na gozdnatem vznožju gore Argeos, v bližini večje rimske ceste, je izviral vrelec tople zdravilne vode. Kamenita plošča z dvema grobo izdanimi človeškima likoma in grškim nadpisom je pričala, da je bil vrelec nekoč posvečen Dioskuroma Kastoru in Poluksu. Podobi poganskih bogov sta bili nepoškodovani in sta sedaj veljali kot krščanska svetnika Kuzma in Damjan.

Na drugi strani ceste, baš nasproti sv. vrelcu, je čepela mala taberna, s slamo krita bajta z umazanim dvoriščem in listnjakom za kure in gosi. V gostilni so prodajali kozji sir, napolnjeni kruhi, strd, oljčno olje in dokaj trpko domače vino. Krčma je bila last zvitega Armenca Siraksa.

Zavesa jo je delila na dva dela: prvi je bil namenjen preprostemu ljudstvu, drugi pa boljšim gostom. Na tramu, ki je ves počrnel od ljutega dima, so visela posušena stegna in svežnji raznovrstnih

gorskih rastlin: Siraksova žena Fortunata je bila dobra gospodinja.

Gostilno so šteli k zloglasnim hišam. Pošten človek ne bi ostal v nji čez noč. Širiljo so se glasovi o temnih zločinih, ki so se bojda zgodili v tej kolibi. Siraks pa je bil prebrisan mož, ki je dobro razumel svoj posel; zmeraj je prišel suh iz vode.

Pregrajo sta tvorila dva tanka stebriča; namesto zaves je bilo razpeto staro Fortunatino ogrinjalo. Stebriča sta bila edino lepote v gostilni in Sirakov ponos; zlatilo, ki ju je dičilo izprva, se je že zdavnaj oluščilo in odpadlo. Ogrinjalo je bilo nekoč vijoličaste boje, sedaj pa je docela posivelo in dobilo vse polno različnih madežev, ki so kazali sledove zajtrkov, kosil in večernih pojedinj, spominjajoče krepkosti Fortunato desetih let zakonskega življenja.

V oddelku za boljše goste onstran zaves je ležal na ozki in raztrgani postelji rimski vojni tribun šestnajste legije devete kohorte Marko Skudilo. Pred njim je stal na mizi veliki kositrni vrč, obdan od vinskih bokalov. Marko je bil tip provincijalnega klateža, eden izmed onih, ki jih razposajene sužnje in predmetne hetere pozdravljajo z vzklikom: „Kako je lep!“ (Dalje prih.)

Najprimernejša MIKLAVŽEVA darila so

damske in potne torbice iz usnja, listnice, denarnice, dokolenice i. t. d., katere se dobe v veliki izbiri po zmernih cenah pri

IV. KRAVOS - Aleksandrova c. 13 - Telefon 207

3-2

2685

ZAHVALA.

Za mnoge dokaze iskrenega sočutja povodom bridke izgube, ki nas je zadela, za prelepo darovano cvetje ter za mnogoštevilno udeležbo pri pogrebu, izreka tem potem svojo globokočutečo srčno zahvalo

rodbinā dr. Robert Fränk.

MARIBOR, dne 3. decembra 1923.

2706

Mala oznanila.

Pohišstvo

lastnih izdelkov za spalne in jepilne sobe najceneje v zalogi Serčer in drug. Vetrinjska ul. 2. 2624

Akviziterje za nabiranje insektov za „Mariborski Adresar“ sprejme informacijski biro „Marstan“. 2702 4-2

Priden in močan trgovski vajenec se sprejme takoj pri A. Požar, Gosposka ulica št. 4. 2686 2-2

Učitelj Instruiru učence ljudskih in meštanskih šol. Poučuje v slovenskem in nemškem jeziku. Slovensko poučuje tudi odrasle. Ponudbe pod „Instruktor“ na upravo „Tabora“. 2711 3-1

Spretna kuharica, ki opravlja tudi ostala bišna dela, dobi službo z 15. decembrom ali 1. januarjem. Mesečna plača 1000 K. Naslov v upravnistvu. 2709 2-1

Soba s posebnim vhodom in sbrano je takoj za oddati. Vpraša se Vrbanova ulica 28, prtiljeje. 2704

Iščem dve ali eno večjo sobo, prane eventuelno opremljene, s posebnim vhodom, v središču mesta, primerna za pisarno. Ponudbe pod „Mirna pisarna“ na upravnistvu „Tabora“. 2717 3-1

Lokal na prometnem kraju z inventarjem in stanovanjem takoj na prodaj. Studenci, Aleksandrova ul. 33. 2713

Mebilirana soba z separatnim vhodom ter event. uporabo glasovirja se takoj odda. Naslov v upravi. 2705 2-1

200 Dinarjev nagrade! Izpobil se je rujav pišček podobnih lisici Tkalecova ul. 9/1. 2708 3-1

Železna peč (polulna) z regulacije na prodaj. Loška ul. št. 5. 2714

Posedstvo z gospodarskim poslopjem, 3 orate zemlje, v Mihojevi št. 71, 20 minut od železniške postaje Cirkovci, takoj na prodaj. 2715

Raglan, zimska suknja za srednjega, visokega gospoda, skoraj nova, za D 500 na prodaj, Aleksandrova cesta 17/L, vrata 5. 2707

Zobotehnik brez otrok išče meblovano ali nemeblovano stanovanje. Ponudbe pod „št. 2703“ na upravo. 2-2

Na prodaj dobro ohranjen šivalni stroj (Singer Langschiff), Korošcova ulica št. 4, I. nadst., vrata 6. 2700 1

Gamaše, potni kovčki in torbice, listnice, denarnice, tobačnice nahrbtnike i. t. d. v veliki izbiri, nudi IVAN KRAVOS, Aleksandrova cesta št. 13. 2585 10-8

Vežalke, baterije, nogavice, biserne gumba, lasne sponke, glavničke vsako množino po tovarniških cenah, jednako razne druge v to stroko spadaioče predmete se dobi samo pri tvrdki I. BALOH, Grajski trg 3. 2602 10-7

P U H
in
perje
2414
po nizkih cenah vedno v zalogi pri tvrdki
K. Worsche, Maribor
Gosposka ulica 10

Trgovskega pomočnika

popolnoma samostojnega manufakturista in specerista, samostojnega v komisijskih poslih, z večletno prakso, sprejme z nastopom 15. decembra t. l. večje trgovsko podjetje. Ponudbe s spričevali pod „Zanesljiv“, pošilno-ležeče Gornja Radgona. 2716

Velika prodaja ostankov

po znižanih cenah za obleke za gospode in dame, platno, barhente i. t. d.

Praktično za božična darila!

Dolček i Marini, Maribor

2695 Gosposka ulica 27. 3-2

Pripravna

Miklavževa in božična darila

kupite po ceni v specerijski in manufaktorni trgovini

Fr. Starčič, Vetrinjska ul. 15.

Znižane cene!

2710

Dražba.

Dražbeno se proda v torek 4. decembra 1923 ob pol 15. uri v notarski pisarni Vetrinjska ulica 11 na 60.000 K cenjen voz s vpreženim konjem (izvošek 37) za znižan izklic pa ne pod 51.000 K.

Najvišji ponudek se mora pod ogibom dalje licitacije takoj plačati.

2698

Sodnijski poverjenik: Notar Dr. Firbas.

ZAHVALA.

Za vse izraze iskrenega sočutja ob bridki izgubi našega ljubljene soproga in očeta, gospoda

Franca Nerat

izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem najiskrenejšo zahvalo. Posebno pa vsem, ki so ga kljub slabemu vremenu spremili na zadnjo pot.

V dolžnost si pa štejem izreči posebno zahvalo g. tajniku zadrž. tobač. trafik. Kupina za lepe besede na pokopališču.

Vsem skupaj in vsakemu posebej srčna hvala.

2718

Žalujoci ostali.

Izšel je ročni

Zemljevid slov. ozemlja

v merilu 1:600.000, priredil ravnatelj učiteljskega Matija Pirc, risal učitelj Slavoj Dimnik, tisk, litografija in založba Mariborske tiskarne d. d. Maribor. Zemljevid je izvršen v štirih barvah in obsega vse ozemlje, na katerem bivajo Slovenci, ter je namenjen predvsem šolski mladini. Cena Din 10.—

Naročnje se pri

Mariborski tiskarni d. d.

2699

Zahtevajte

povsod „TABOR“!

2-2

Samo z lepimi in obenem praktičnimi darili zamorete napraviti veselje.

2691

Angleško in češko suknjo za gospode za obleke in zimske suknje itd.	Klobuki čepice v največji izbiri	Srajce Samoveznice Najnovejše	Moško perilo Pyjame Jutranje obleke	Nogavice za dame moške nogavice dokolenice	Volnene pletenine. Sportni predmeti itd.
---	--	--	--	---	--

Pred nakupom si oglejte novosti v modni trgovini JOS. KARNIČNIK - Gosposka ul. 15

Lastnik in izdajatelj: Konzorcij „Tabor“. — Odgovorni urednik: Rudolf Ozim. — Tiska: Mariborska tiskarna d. d.